

DERDE JAARGANG - NUMMER: 25 - MAART 2021

In dit nummer onder andere:

- * Voor de Club van oud-WTK's: een website binnen onze website.
- * Nieuw Lloyd-boek: Rederij in oorlogstijd '40-'45.
- * Prachtige RL-closetdoeken van Nazi's via USA!
- * In Memoriam, Korte berichten en 'Flessenpost'.
- * Het schip van de maand: het ss 'Groningen'.
- * Lloyd-sweaters gereed.

Rotterdamsche Lloyd

**Rederij
in oorlogstijd
'40-'45**

Rotterdamsche Lloyd - Rederij in oorlogstijd '40-'45 - dr. Nico Guns

dr. Nico Guns

Deze gratis, digitale LLOYD-MAIL is bestemd voor relaties van het Lloyd-Atelier te Netersel. Inschrijven en uitschrijven s.v.p. via e-mailadres: Lloydexpo19@gmail.com

GRATIS DIGITAAL MAANDBLAD VAN HET LLOYD-ATELIER TE NETERSEL

LLOYD-MAIL

COLOFON

'LLOYD - MAIL'
Eindredactie: Ed van Lierde
Tekstcorrectie:
Josje van Lierde-Olivier

Uitgever:
Ed van Lierde - Netersel
Telefoon: 0497 - 840999
E-mail: Lloydexpo19@gmail.com

KATA PENGANTAR

Sommigen onder u vragen zich wel eens hardop bij me af, waar ik toch al dat Lloyd-materiaal vandaan haal waarmee ik vroeger elk kwartaal (Lloyd-Kompas) en nu al weer twee jaar lang, elke maand weer, deze LLOYD-MAIL vul. Uiterekende deze maand geeft aan dat onze Lloyd zo'n breed fenomeen is, dat je daar echt decennialang hele zwembaden mee kan blijven vullen. Met andere woorden: telkens weer blijkt dat het geen enkele moeite kost het magazine te vullen, sterker nog deze maand, heb ik zelfs een aantal onderwerpen naar het april-nummer moeten verhuizen! Ook is het elke keer weer een verrassing welke onderwerpen zich vanzelf al aandienen. Tot slot de opmerking dat liefde en trots voor/over de Lloyd in feite garant staan voor het nooit uitgepraat raken over die roemruchte rederij.

Voorts doe ik op pagina 8 graag een beroep op de edelmoedigheid van u als lezer. Overigens met nadruk: niet voor mijzelf en ter geruststelling ben ik zeker niet van plan daar een gewoonte van te maken! Het betreft de Britse schrijver Brian Crabb die zich met zijn boek: 'Operation Demon' waarin de slamat een hoofdrol speelt, verzet tegen de vermeende negatieve Nederlandse inbreng tijdens dat 1941-oorlogsdrama. Dit doet hij met een oorzaak/gevolg-analyse die de Britse handelswijze in een ander daglicht zet, of positiever gezegd, de Nederlandse handelswijze (lees de handelswijze van Kapitein Tjalling Luidinga) van 'nijpende' vraagtekens ontdoet!

Ed van Lierde

KAAP DIE GOEIE HOOP

DIE MEES SUIDWESTELIKE PUNT
VAN DIE VASTELAND VAN AFRIKA

ONS COMITÉ VAN AANBEVELING

De leden van het Comité van Aanbeveling verbinden hun eigen, goede naam aan het Lloyd-Atelier. Hiermee willen zij de belangrijkheid van het onderwerp (de Koninklijke Rotterdamse Lloyd en al haar voorgangers in relatie tot de vaart op Nederlands Indië) onderstrepen. Zij geven hiermee tevens aan dat de poging van het Lloyd-Atelier het genoemde onderwerp uit de vergetelheid te houden, bij haar in goede handen lijkt. Momenteel bestaat het Comité uit de volgende leden (alfabetische volgorde):

Mr. Hein van Ameijden
Algemeen directeur Damen-Schelde
Naval Shipbuilding te Vlissingen.

Gerard Cox
Acteur, zanger, scenarioschrijver,
cabaretier, columnist te Rotterdam.

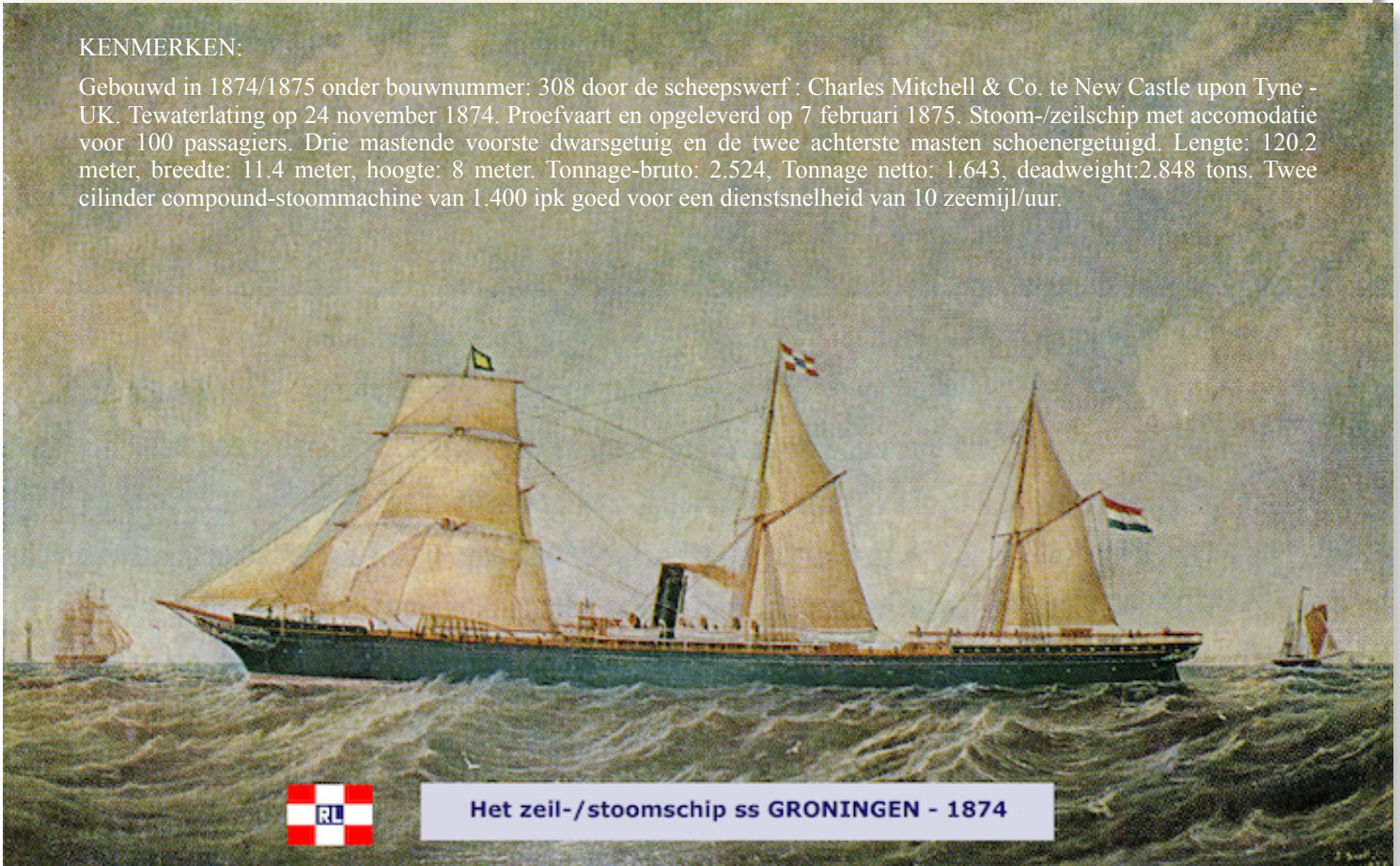

Wieteke van Dort
Actrice, zangeres, cabaretière te
Den Haag.

Dit schip van de maand, was het tweede schip van de 'Stoomboot Reederij Rotterdamsche Lloyd' (na het ss Ariadne). De 'Groningen' was een zeil-/stoomschip met een opmerkelijk kort leven. Zij was nog geen jaar oud toen ze, tijdens een zware nieuwjaarsstorm, ter hoogte van de huidige maasvlakte, zonk. Het gunstige lot wilde dat de 'Ed van Lierde-collectie', 131 jaar na dato, namelijk in 2007, werd verrijkt met een aantal herkenbare overblijfselen van de prachtige zeil-stomer, iets waar het Martiem Museum Rotterdam, zoals men dat zelf aangaf, jaloers op is!

KENMERKEN:

Gebouwd in 1874/1875 onder bouwnummer: 308 door de scheepswerf: Charles Mitchell & Co. te New Castle upon Tyne - UK. Tewaterlating op 24 november 1874. Proefvaart en opgeleverd op 7 februari 1875. Stoom-/zeilschip met accommodatie voor 100 passagiers. Drie mastende voorste dwarsgetuig en de twee achterste masten schoenergetuigd. Lengte: 120.2 meter, breedte: 11.4 meter, hoogte: 8 meter. Tonnage-bruto: 2.524, Tonnage netto: 1.643, deadweight: 2.848 tons. Twee cilinder compound-stoommachine van 1.400 ipk goed voor een dienstnelheid van 10 zeemijl/uur.

Het zeil-/stoomschip ss GRONINGEN - 1874

De ondergang van het ss Groningen zoals dat in diverse kranten werd verslagen

Stoomvaart-Berichten.

Het stoomschip Groningen, van Antwerpen naar Rotterdam is op de Maasvlakte aan den grond geraakt, de reddingboot is derwaarts vertrokken. De sleepboot Zierikzee had beproefd het schip te naderen, doch er was te veel zee.

6 januari 1876

Stoomvaart-Berichten.

Het stoomschip Groningen zit vol water, een gedeelte van den inventaris is gelost en per sleepboot Zierikzee te Maassluis aangebracht.

17 januari 1876

Uit Brielle wordt gemeld, dat de officier van justitie te Brielle tot de ervaring gekomen zijnde, dat van het tusschen Oost-Voerne en den Hoek van Holland aan den grond zittende stoomschip Groningen goederen weggevoerd en te Oost-Voerne aangebracht zijn, bericht heeft, dat volgens verlangen van de reederij van dat stoomschip, geen goederen daarvan mogen worden afgehaald, en dat door hem, officier van justitie, orders zijn gegeven, daarop gestrengelijk toe te zien.

23 januari 1876

Er is veel kans, dat het fraaie stoomschip Groningen behouden zal blijven. Het is tot dusver dicht gebleven, en men heeft het reeds een weinig van plaats doen veranderen.

12 januari 1876

Stoomvaart-Berichten.

— Het roer en de achterstevan van het stoomschip Groningen zijn weggeslagen.

26 januari 1876

Stoomvaart-Berichten.

Niettegenstaande assistentie van de sleepbooten Zuid-Holland, Hellevoetsluis, Zierikzee, Zeeland en Zeemeuw, is het stoomschip Groningen niet vlot gekomen. De lichter derwaarts vertrokken, komt onverrichter zake terug.

Volgens later bericht heeft de equipage de Groningen verlaten.

15 januari 1876

Naar wij vernemen, zal er eene enquête plaats hebben over het stranden van het stoomschip Groningen.

Tot leden der commissie van enquête zijn benoemd de heeren Roodzant, inspecteur van het loodswezen te Hellevoetsluis, P. Wierikx en S. Halfweg, oud-gezagvoerders.

28 januari 1876

Stoomvaart-Berichten.

Het stoomschip Groningen is nog steeds dicht en ligt voor twee ankers. Men is druk bezig met de werkzaamheden en het schip heeft reeds vijf streken rondgekregen. Gisteren is te Maassluis binnengekomen het stoomschip James Joicey, van Londen met een lading steenkolen bestemd voor het stoomschip Groningen, doch is na bekomen order weder naar Londen vertrokken.

16 januari 1876

Stoomvaart-Berichten.

Te Maassluis zijn nog aangebracht 1 barkas, 2 sloepen en eenige provisies, afkomstig van het stoomschip Groningen.

18 januari 1876

Maassluis, 8 Febr. De alhier gezonken stoomboot Groningen, is meer naar de West gedraaid en heeft den geheelen dag zwaar gewerkt; de zee breekt

8 februari 1876

Overblijfselen van het ss Groningen worden van de sloper gered!

Corrie, een Schippersvrouw waar ik (wij) veel aan te danken hebben, werkte in april/mei 2007 mee aan een baggerproject op de Maasvlakte (zie foto rechtsboven van GPS Marine Services BV te Sliedrecht), de bedoeling was de Maasvlakte voor diepgaande schepen verder uit te baggeren. Aangezien de baggeraars op het wrak van het ss Groningen waren gestoten, heeft Corrie herkenbare items van de Groningen van de sloop gered. "Zonde dat dit erfgoed op de schroothoop komt!", had ze terecht aangegeven en was vervolgens op zoek gegaan naar personen/instellingen die een direct (historisch) belang bij deze oude overblijfselen zouden kunnen hebben.

Een deel van de romp wordt boven water gehaald, een Schotse ketel ligt al op de lichter.

Een deel van de schroefas komt boven water.

Een stuk van de dubbele bodem met dwars- en langsschotten.

Het was eigenlijk te mooi om waar te zijn, op eerste Paasdag-2008 kreeg ik een bericht van Schippersvrouw Corrie en tijdens het daaropvolgende telefoongesprek gaf zij aan dat ze haar best zou doen nog meer hanteerbare en herkenbare Groningen-zaken van de sloop te redden. Het was vervolgens enkele maanden stil aan het 'front', waarna ze mij toch nog onverwacht mededeelde dat zij een markant aantal stukken van de sloper had kunnen redden en bij haar thuis had klaarstaan. Op de avond vóór Pinksteren mochten echtgenote Josje en ik, met bonzende harten, de 'geredde' onderdelen bij Schippersvrouw, Corrie in Friesland komen ophalen. Ze had nog gewaarschuwd dat ik met een niet te licht autootje moest komen

Hierboven links ziet u de spullen zoals ik ze bij de Schippersfamilie ophaalde, de foto's daarnaast laten de geconserveerde overblijfselen zien. Met een special conserveringsmiddel uit Frankrijk (speciaal voor hout en weer een ander middel voor het beschermen van ijzer en staal). Rechts een kunststoffen bak waarin echte kolen van de Groningen zitten. Ik heb in de collectie nog een volle container staan met grote brokken steenkool. De onderdelen, waarvan hier een aantal wordt getoond, zijn dus Anno 1875, let wel momenteel dus zo'n 1,5 eeuw oud!! Voorzover ons bekend is geen enkel ander museum in het bezit van ss Groningen overblijfselen. Corrie en haar man hebben deze unieke en belangrijke items het dichtst bij de bron willen afleveren/schenken, wij zijn hen nu, na dertien jaar, daarvoor nog steeds zeer dankbaar! Geweldig, dat deze 'gewone' mensen ook inzien dat erfgoed grote waarde heeft en dus gekoesterd dient te worden,wat ben ik blij dat Corrie mij toen heeft kunnen vinden!

*Links: deel van de kielbalk
Rechts: de gehavende scheepsschroef*

CLUB VAN OUD-WTK's VOORMALIGE KONINKLIJKE ROTTERDAMSCHES LLOYD
 KLIK OP DIT LOGO VOOR HOME PAGE

Club van oude-WTK's
 voormalige Koninklijke
 Rotterdamse Lloyd NV

De Koninklijke Rotterdamse
 Lloyd blijft de aandacht trekken.
 En zolang er nog oud-medewer-
 kers zijn, blijven er nieuwe boe-
 ken en publicaties verschijnen,
 waaronder het recente boek van

De techniek staat voor niets en daarom heb ik, met liefde en plezier, een website binnen een website gebouwd en dit speciaal voor onze 'nostalgogenooten': de Club van oud Lloyd-WTK's. Fijn om voor de heren iets terug te kunnen doen en goed dat men nu alle informatie op één plek kan gaan spuien. Zie websitelink:

<https://lloydatelier.nl/home-page/>

Om Lloyd-Atelier-websitebezoekers ook die extra dimensie te laten zien, heb ik de websitelink van de WTK-club pontificaal op de Lloyd-Atelier HOME PAGE gezet en met 'n klik gaat men dan direct naar de HOME PAGE van de Club van oud Lloyd-WTK's en ontvouwt zich een splinternieuwe website in opbouw. Succes ermee Old Boys!!

Over 'Old' gesproken

In een Nedlloyd-Pensioenkrant van 2005 schreef de redactie in de kop van een artikeltje over: "Club van oude -WTK's". Dat roept direct de vraag op wanneer je een **oude** WTK bent en of de jongste, nog in leven zijnde, Lloyd-WTK van 70+ daar wellicht ook toe behoort. Een logische vraag is dan of er ook een "Club van **jonge** WTK's" is. Tot slot rijst de vraag hoe oud je moet zijn om nog lid van welke WTK-Club te kunnen worden

Donaties

Het was deze maand wat rustiger aan het donatiefrent. De afgelopen maand kwam er een bijdrage van Slamato-kleinzoon Jasper Vink binnen (kleinzoon van Slamatoverlevende, Jasper de Jong, oud Lloyd-Matroos.

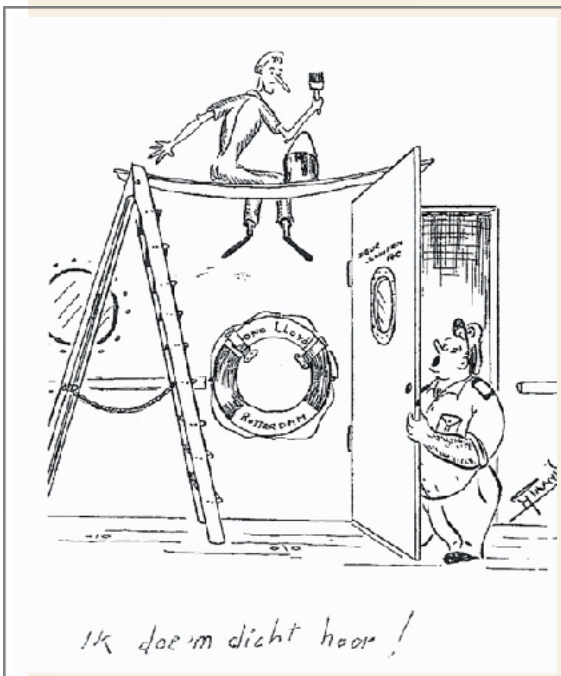
Hartelijk dank voor dit zeer gewaardeerde support!

Lloyd-sweaters

De Lloyd-sweaters, gedrukt in Heerenveen, waren eerder gereed (10 maart) dan verwacht. Ben Hof's, onze trouwe Lloyd-logisticus, gaat ongeveer eenderde van de sweaters bij de bestellers afleveren. De rest van de sweaters wordt binnekort, zoals Ben dat teder aangeeft, in mijn tuin 'gedumpt'. Ben blijft ons als vervoeder, ook in de nieuwe situatie, 'corona of niet' gewoon steunen een fijne constatering! Een aantal bestellers gaat de sweaters zelf in Netersel ophalen, de rest van de sweaters gaat via PostNL verstuurd worden een projectje dat we wellicht over enkele jaren nog eens moeten herhalen. De gemiddelde maat zal dan hoogstwaarschijnlijk kleiner zijn geworden, hopelijk de aantallen (nóg) meer?!

Project: 'Lloyd-vlaggenmast'

In afwachting van het einde van Covid19, dat als het goed is door de vaccinaties steeds dichterbij komt, heb ik goed likkende dekverlichting kunnen aanschaffen. De twee lampen worden, zoals toen gebruikelijk, onderaan de zaling gehangen en zijn aardig op schaal (zie foto).

Cartoon van oud Lloyd-WTK, Jan Paans.

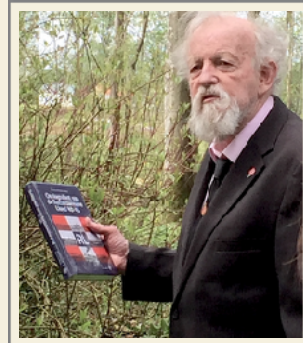
Vervoersbewijs Slamato-cruise - 1936.

Uitieme aanvulling

Persoonlijk zie ik deze splinternieuwe uitgave van het boek van Nico Guns: **'Rederij in oorlogstijd '40-'45 - Rotterdamsche Lloyd'** als ultieme aanvulling op het in 2018, door Frans Luidinga en Nico Guns geschreven boek: **'Oorlogsvloot van de Rotterdamsche Lloyd '40-'45'**. Hiernaast ziet u beide boeken, niet zonder trots, naast elkaar staan: links het nieuwe boek dat over de wal-geschiedenis tijdens de Tweede Wereldoorlog van onze rederij gaat, dus o.a. ook over de onbeschrijflijke dilemma's van de familie Ruys in oorlogstijd en rechts het boek waarin het 'wel en wee' van de Rotterdamsche Lloyd-vloot in de Tweede Wereldoorlog uitgebreid wordt belicht buitengaats, zowel aan het Europese front als aan het Indische front. Het boek staat boordevol, nog nooit eerder gepubliceerd, materiaal en bevat tal van verbijsterende details. Dit tweeluik vertelt een méér dan indrukwekkend verhaal dat, wat mij betreft, het geruststellende gevoel geeft dat dit alles nooit echt meer in de vergetelheid kan raken!

Dat mijn vriend Frans van dit boek niet heeft en verdrietig tegelijk. auteur zijn boek aan

Luidinga de 'tewaterlating' mogen meemaken, is pijnlijk. Het is daarom goed dat de Frans heeft opgedragen!

Bijdrage door Lloyd-Atelier

Op verzoek van de auteur heb ik twee collages gemaakt waarin de Slamatramp en alle herdenkingen worden beschreven en gevisualiseerd, hetzelfde is gebeurd met de Modjokertoramp. Nico Guns heeft een significant deel daarvan in zijn 960 pagina's tellende en zeer rijk geïllustreerde boek, opgenomen.

Kosten en bestellen

Het nieuwe boek kost in de 'hardbound -versie', inclusief verzendkosten: € 95,-. De paperback-set, bestaande uit twee delen (niet te verwarren met de twee hierboven afgebeelde boeken!), kost inclusief verzendkosten € 65,-. Te bestellen bij: info@gbooksinternational.nl of telefonisch: 06-44418249.

IN MEMORIAM

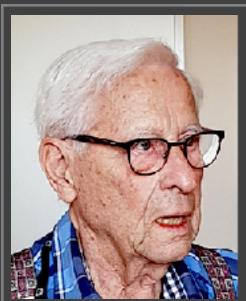
AART GUTTELING, oud Lloyd-Stuurman & echtgenote Heiltje

Aart Gutteling en zijn echtgenote Heiltje Gutteling-Eulderink uit Barendrecht zijn, voor zover we kunnen overzien, de tweede en derde corona-slachtoffers in onze toch 'krasse' Lloyd-familie. Er heeft zich in Barendrecht een ramp voltrokken, want Aart stierf enkele dagen na Heiltje aan het niets ontziende covid19-virus!

Aart Gutteling was, als vrijwilliger, nauw betrokken bij de grote Slamata-herdenking in de Laurenskerk te Rotterdam - 2011. Wij wensen familie en vrienden heel veel sterkte met dit grote, dubbele verlies!

Meer informatie over het overlijden van Aart en Heiltje is op onze website te vinden op:

<https://lloydatelier.nl/in-memoriam/>

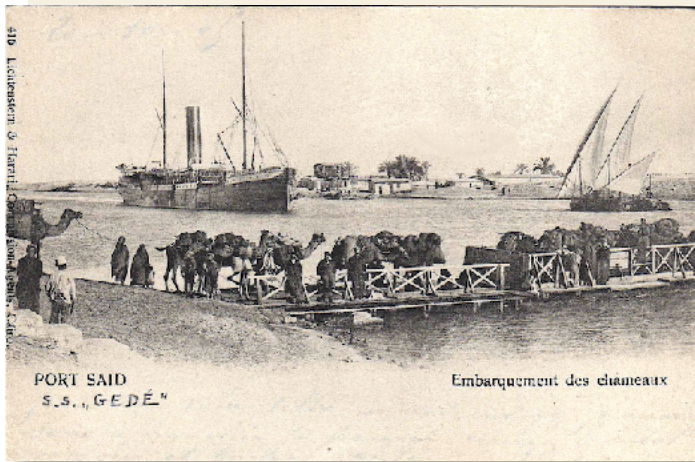

AAD VAN LOOIJEN, oud Lloyd-walmedewerker 'Administratie'

Ook al heeft Aad van Looijen de respectabele leeftijd van 93 jaar mogen bereiken, dan nog zal het leed van zijn heengaan voor familie en vrienden groot zijn. Aad ondersteunde de Vereniging van Lloyd-gepensioneerden, waar zijn echtgenote Maup secretaris van is, uitgebreid met zijn administratieve vaardigheden. Wij wensen de drie generaties nabestaanden en Aad's vrienden sterkte met deze ongetwijfeld grote ramp!

Meer informatie over het overlijden van Aad is te vinden op onze website

<https://lloydatelier.nl/in-memoriam/>

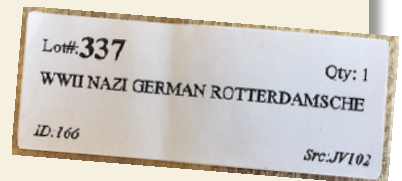
Wat is dit toch dankbaar en heerlijk werk om te mogen en kunnen doen oude foto's (deze is uit 1903!!) upgraden. Zie hierboven wat dat kan opleveren. Hier ziet u een Franse ansichtkaart (carte postale) van het ons aller bekende Suezkanaal waarop onze ss Gedé komt aanvaren, precies tussen twee aanvaarplaatsen voor een veerpont. De aanvaarplaats aan de overkant is klein zichtbaar, locatie: precies voor de Gedé. Op de voorgrond de afvaarplaats aan de zijde van de fotograaf en de pont, vol met kamelen, die klaar is om na het passeren van de Gedé over te steken. Om het plaatje af te maken varen rechts ook nog enkele roemruchte 'Dhows'. Prachtig om zo diverse erfgoedonderwerpen bij elkaar te kunnen brengen.

DOOR NAZI'S GECONFISCIEERD LINNENGOED BOVEN WATER?

Aankoop closetdoeken

Onlangs kreeg ik een e-mail met foto's van prachtige oude Rotterdamsche Lloyd closetdoeken, waarin naar meer informatie over die closetdoeken werd gevraagd, met name over de afkorting 'B.V.' die op de vier hoeken was geweven en het feit dat het Amerikaanse veilinghuis veronderstelde met Nazi-erfgoed uit de Tweede Wereldoorlog te maken te hebben kennelijk verkoopt de toevoeging 'NAZI' wat beter!?? Wellicht is die verwijzing naar Nazi Germany niet zo gek, want bekend is dat Nazi's toentertijd de magazijnen van de Rotterdamsche Lloyd hebben geplunderd en veel linnengoed, etc. 'enkele reis' Duitsland hadden gestuurd. Rotterdamsche Lloyd medewerkers van toen mochten de vrachtauto's inladen! Zo kwam ik in 2015 al aan handdoeken die, na 70 jaar, in grote aantallen, in Duitsland werden aangeboden.

Wat betekent de afkorting 'B.V.'?

De zoektocht naar de betekenis van deze afkorting op de closetdoeken van 65 bij 65 cm. is daarom zo interessant omdat de Rotterdamsche Lloyd geen B.V. was, maar een N.V. en dat de afkorting wellicht een link heeft naar de Tweede

Wereldoorlog, het jaartal 1940 geeft dat mogelijk al aan. **Wie weet ons met de betekenis van deze B.V. te verlossen??**

Belasting op Nederlands erfgoed dat terug naar Nederland wordt gehaald!

PostNL is door de Nederlandse overheid aangewezen om douanaangifte te doen voor alle zendingen afkomstig van buiten de Europese Unie. Hierbij vraagt PostNL de geadresseerde om eventuele douanerechten (btw en/of andere invoerheffingen) te betalen. PostNL berekent, met toestemming van de overheid, aan geadresseerde extra kosten .

Déjà Vu

De koper van de RL-closetdoeken werd, jawel, geconfronteerd met een dubbele belasting op Nederlands erfgoed dat naar ons land werd teruggehaald. Deze merkwaardige dwaling komt ons maar al te bekend voor! Weet u nog het 'gedonder' dat ik in 2011 met de Nederlandse Douane had omdat ik een fiks bedrag aan invoerrechten voor de Bengalen-scheepsbel moest betalen? Na gemaakte bezwaren en een artikel in 'De Telegraaf' werden de invoerrechten ingetrokken en werd er doodleuk BTW van gemaakt. Weet u nog dat ik toen door twee bedrijven werd opgebeld en dat zij de BTW voor ons wilden betalen? Hoe absurd kan een bureaucratische samenleving zijn en hoe positief individuele personen! De Nederlandse overheid (lees Douane) heeft het bureaucratische deel en daarmee het probleem bij PostNL neergelegd. Dat die daar ook nog op moeten verdienen moge duidelijk zijn.

Weer eens erfgoed aangekocht !

Het is lang geleden dat ik weer iets moois voor de collectie mocht aankopen. Nadat ik informatie aan hem had verstrekt, was verkoper bereid de RL-closetdoeken tegen inkooprij aan het Lloyd-Atelier door te verkopen.

Deze 'Flessenpost' is bedoeld om de lezer, indien gewenst, de mogelijkheid te geven zichzelf meer te betrekken bij het 'wel en wee' van het Lloyd-Atelier. In deze rubriek is plaats ingeruimd voor meningen, vragen, overwegingen, ideeën, etc. Vanwege de beperkte ruimte kan de tekst bij meer uitgebreide reacties ingekort worden, zonder overigens aan de essentie van de inhoud te komen.

E-mail van Cees Schuller, oud Marconist en 'King of uniform button collectors' - 10 mrt 2021

Dag Ed, inmiddels ingeburgerde Brabander mag ik hopen? Ik kwam dit tegen, vraagprijs 20 Euro is stevig maar wel een fraai tijdsdocument. Met vr. groet. Cees.

Antwoord e-mail van Ed - 10 maart 2021

Beste Cees, Dank voor weer een tip. Inderdaad fraai exemplaar van een speciaal Lloyd-schip en daarom loop ik even te twijfelen, ook omdat ik dit soort vervoersbewijzen al ruim in de collectie heb. Ga hem wel plaatsen in het volgende E-magazine, met tipvermelding door jou! Groetjes, Ed van Lierde (zie vervoersbewijs op pagina-5, rechtsonder).

Geïnteresseerd in Rotterdamse Lloyd-uniformknopen van Cees? klik dan op de volgende link:

<https://lloydatelier.nl/uitmonstering/>

E-mail from British Author of the book 'Operation Demon', Brian Crabb - 15 maart 2021

Dear Ed, disappointingly, apart from your large purchase, I have not had one sale from the Netherlands 🇳🇱. I did get an email from Mary Saxton back in January, but no sale/sales transpired.

The book 📖 did get voted 'Book of the Month in the March issue of Sea Breezes, which produced a few sales. Having bit the bullet and laid out a lot of money to get it in print, I wonder if I could ask you a favour. Could you enter details of the book (including a picture of the cover) in April's edition of your excellent online magazine. I really appreciate your help (and, obviously Frans'). Thank you. Very Best Wishes, Brian

Antwoord e-mail van Ed - 16 maart 2021

Dear Brian, Well, as far as Next of Kin of our Slammat victims concerns, it does not surprise me because the five copies of your book which I ordered and already received will find their destinations as a present for Slammat-daughters, including Mary Saxton of course. I am doing this as a private person, because there is no foundation anymore! Did you precede any specific market research before? Of course I am willing to help you, but it would be wise, I think, to go back to the market question which could bring you closer to possible buyers. To be honest you will not find many of them in my old, former Royal Rotterdam Lloyd Club. Those are people enjoying their last years and like to leave the war far behind. This means other resources must be tapped and motivated by, for instance, Sea Breezes - 'Book of the Month' particulars. I could add this to my website article about your book and even in my March's edition of LLOYD-MAIL. Could you send me that article? Did you approach f.i. 'NIOD' (Dutch Institute for war, holocaust and genocide studies), Municipality of Rotterdam, Stadsarchief Rotterdam (City Archive-Rotterdam), Dutch media, Royal Dutch Navy? May be it is a good idea to wake up our readers by a special discount for Lloyd-Mail-readers? If your answer is Yes, please give me a more concrete proposal of your wishes and of course where possible I will help you! Best wishes, Ed van Lierde.

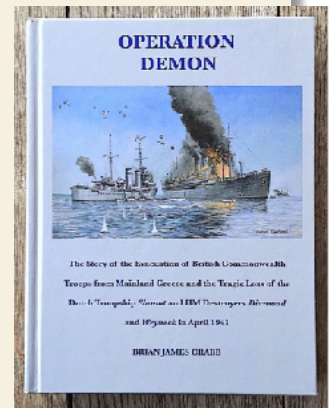
Een kleine hulpactie is misschien op z'n plaats!*

Uiteraard is het zo dat de handel in boeken volgens het principe van marktwerking verloopt. Echter, in dit geval is sprake van een schrijver die op de door ons georganiseerde 'Grote Slammat-herdenking-2011' in de Laurenskerk te Rotterdam, zeer geïnteresseerd is geraakt in het oorlogsverhaal van de Slammat. Hij heeft jarenlang onderzoek gedaan naar dit, soms ingewikkeld, drama waarbij de Engelsen al snel hun oordeel klaar hadden over de oorzaak van deze ramp, hetgeen volgens Churchill en een betrokken Admiraal aan de Nederlanders lag. Brian Crabb, notabene zelf een Brit, komt met overtuigende argumenten dat het tegendeel waar is. Hij was zo betrokken geraakt dat hij zelf in het boek heeft geïnvesteerd en zou al blij zijn, als de opbrengsten daarvan de kosten zouden dekken.

Dat nu dreigt niet het geval te zijn en dat is dan ook de reden waarom ik graag op zijn hulpvraag wil inspringen. Zoals u hierboven leest, heb ik hem gevraagd het onze lezers wat gemakkelijker te maken door een korting aan te bieden. Daar heeft hij direct gevolg aan gegeven en ik hoop dat hij meer bestellingen voor dit uitzonderlijke boek gaat krijgen. Ik zou daarom, naar aanleiding van bovenstaande correspondentie, ook voor úw hulp willen pleiten.

Prijs en bestellen

Prijs per boek 25.00 GBP minus 25% korting is **18,75 GBP**. Daar komen dan uiteraard nog verzendkosten bij. U kunt rechtstreeks bij de schrijver bestellen, e-mail: briancrabb@talktalk.net. Geef aan dat u lezer bent van de Lloyd-Mail en doe de groeten van mij. Ik hoop echt dat u hem wilt helpen. Mocht u van plan zijn een bedragje aan het Lloyd-Atelier over te maken, wilt u dat geld dan s.v.p. 'n keer aan dit Slammatboek besteden, u krijgt er iets bijzonders voor terug. **NOTE: Vijf Slammatdochters krijgen dit boek van mij persoonlijk cadeau, dat zal op de aanstaande Slammat-herdenking gebeuren!**

Die prachtige Tongerse hefbrug

VERHAAL
Een leuk verhaal verzonnen of echt meegemaakt? Schrijf het op: mijned@ed.nl

■ De Harbour Bridge in Sydney.

■ De 'zeebrigade' van de Mariagarde van de Antoniusparochie.

■ De Tongerse hefbrug met haar ingewikkelde hijsmechanisme.

■ De Golden Gate Bridge in San Francisco.

Ik heb altijd al iets gehad met bruggen. Van kleins af aan kon ik uren kijken naar de bewegingen van de hefbrug over het Eindhovens kanaal met haar ingewikkelde mechaniek die de Tongelresestraat in tweeën spleet.

Alle verkeer werd dan tot stoppen gedwongen om schepen door te laten die telkens verzwaarlijk dicht langs de kant voeren maar deze nooit raakten. Met een schuimende achterkant en het plofende geluid van de 'te-lang-te-kort-motor' verdween het drijvende gevaarte in de kom waar zij aanlegde om gelost te worden of, als zij de andere kant op ging, steeds kleiner werd in de richting van de Poetjersbrug en de zwaikom.

Toen ik de lagere school verliet meldde ik me bij de 'zeebrigade' van de Mariagarde van pastoor Holtus van de Antoniusparochie. Voor hen had onze pastoor een complete vloot opgetuigd, bestaande uit een tiental kano's, een motorvletje, een tienpersoons Canadese kajak, een paar lichte roeiboten en ons vlaggenschip: een achtpersoons sloep. Deze sloep was afkomstig van de Kota Inten, een koopvaardijchip van de Rotterdamse Lloyd dat voor de sloep was verkocht.

De sloep werd echter gered door onze pastoor (of zijn familie?) en begon vervolgens aan een tweede leven nadat zij volledig was opgeknapt door de eigen jongens. Zij werd 'Stella Maris' gedoopt en haar thuishaven was het Eindhovens Kanaal op een plekje vlak tegen mijn geliefde hefbrug aan.

Ik weet zeker dat daar mijn liefde voor de zee en voor bruggen is ontstaan. Ik vond het geweldig om met een kano of kajak onder de

hefbrug en de Poetjersbrug door te varen. Dan keek ik omhoog en verwonderde mij over de vele spinnenwebben aan de onderkant, waarschijnlijk van waterspinnen. Later wilde ik gaan varen om mijn droom te verwezenlijken: bruggen bekijken, zoveel mogelijk en liefst in alle soorten en maten. En zo is geschied.

In mijn zeevarende leven heb ik er heel wat gezien en dan vooral de onderkant. Geen enkele brug is hetzelfde, elke brug heeft haar eigen constructie en haar eigen verhaal: die oude spoorbrug over de Rio Tamesi bij Tampico, Mexico. Als daar een trein overheen reed, moest je dekking zoeken. Of er kwamen spoorbielzen naar bene-

den. Of hopen afvallende lading of delen van die aftandse trein zelf; de eenvoudige stalen brug over de Mississippi bij aankomst in New Orleans; de imposante Golden Gate Bridge, roodoranje gekleurd, scherp contrasterend met het blauwe water van de Grote Oceaan in het westen en de San Francisco Bay in het oosten; de nabijgelegen Oakland Bay Bridge die qua schoonheid niet kon concurreren met de Golden Gate Bridge.

En dan de Verrazano Narrows Bridge, de toegang tot het havengebied van de Hudson River in New York. Een hangbrug die zo lang is dat de twee pijlers, vanwege de kromming van de aarde, aan de bovenzijde 50 cm verder uit elkaar

staan dan de onderkant; de Harbour Bridge in Sydney, een logge stalen boogbrug, lijkend op de oude Willemsbrug in Rotterdam, maar dan veel groter.

En tenslotte het lieflijke schepenbruggetje dat de twee oevers van de Sint-Annabaai in Willemstad, Curaçao, verbond en telkens moest worden weggevaaren als een schip de haven in of uit wilde. De oevers zijn nu verbonden door een enorme stalen overspanning waar de schepen onderdoor varen. De scheepjesbrug dient alleen nog als curiositeit.

Nu, vele jaren later, ga ik nog wel eens terug naar de nauwelijks herkenbare kanaalkom. Die nostalgische, half vervallen gebouwen

rondom zijn verdwenen, de kom is de helft kleiner en saaiere nieuwbouw en een wandel- en fietspromenade zijn ervoor in de plaats gekomen.

De schepen die het beeld verlevendigden komen er niet meer. Een eenzaam modern kunstwerk probeert tevergeefs het geheel nog wat op te vrolijken.

Maar als ik op de brug sta, dat statige monument dat alle veranderingen heeft overleefd, krijg ik een warm gevoel van binnen en realiseer ik me dat er geen enkele brug kan tippen aan die prachtige grijze Tongerse hefbrug met haar ingewikkelde hijsmechanisme.

Harrie Kivits, Eindhoven

Navraag bij 'Stella Maris-Waterscouting' maakt duidelijk dat de reddingsloep niet meer in hun bezit is en niet bekend is of deze überhaupt nog bestaat

Grondlegger Willem Ruys J.D. Zn. met zijn vlag en eerste zeilschip, het barkschip: 'Cornelis Wernard Eduard' - 1839

